

'Νέα παράσιτα που επηρεάζουν τις ντομάτες στην Ευρώπη'

Автор(и):

Дата: 13.03.2016 Број: 3/2016

Μεταξύ των εντόμων με υψηλό κίνδυνο για τις χώρες της περιοχής της EPPO είναι τα ακόλουθα είδη από την οικογένεια Noctuidae: *Chrysodeixis (Pseudoplusia) includens* (Lepidoptera: Noctuidae), *Spodoptera ornithogalli* (Lepidoptera: Noctuidae) («κίτρινη-ριγέ στρατιώτιδα»), *Heliiothis virescens* (Lepidoptera: Noctuidae) (σκώρος του καπνού)

***Chrysodeixis (Pseudoplusia) includens* (Lepidoptera: Noctuidae)**

Φυτά ξενιστές: Το *C. includens* είναι πολυφάγο, επιτίθεται σε φυτά από 28 οικογένειες, αλλά θεωρείται κυρίως εχθρός της σόγιας και της ντομάτας. Μεταξύ των άλλων φυτών, πρέπει να σημειωθούν η αλφάλφα, ο καπνός, το φασόλι, η σόγια, ο αραβόσιτος, το βαμβάκι, το λάχανο, το

μαρούλι, καθώς και διακοσμητικά είδη όπως το γεράνι, το ιβίσκος, το πελαργόνιο, η χρυσάνθεμο και άλλα.

Ζημιά: Οι νυχτοπεταλούδες γεννούν τα αυγά τους στα φύλλα· οι κάμπιες τρέφονται με αυτά ή με τους καρπούς (στη ντομάτα τα κάμπια τρέφονται μέσα στον καρπό) και νυμφώνονται στα φύλλα. Αν και επιτίθεται σε πολλά φυτά, παρατηρούνται οι ακόλουθες ζημιές στους κύριους ξενιστές – σόγια και ντομάτα:

- Στη ντομάτα, τα κάμπια τρέφονται κυρίως με τους καρπούς, ακόμα και όταν υπάρχει διαθέσιμο φύλλωμα.
- Στη σόγια, αφού καταστρέψουν πλήρως το φύλλωμα, τα κάμπια μετακινούνται στα λοβούς και τρέφονται με αυτούς.

Διάχυση: Στις ΗΠΑ, οι ενήλικες (νυχτοπεταλούδες) διαχειμάζουν στις νότιες πολιτείες, όπου είναι πιο ζεστά (Φλόριντα και νότιο Τέξας). Μετά τη θέρμανση την άνοιξη, μεταναστεύουν βόρεια προς τις άλλες πολιτείες. Το κλίμα στις νότιες πολιτείες είναι παρόμοιο με αυτό της Μεσογείου. Μετά την εισαγωγή τους στην Ευρώπη, οι νυχτοπεταλούδες μπορούν να διαχειμάσουν με επιτυχία και την άνοιξη να μεταναστεύσουν σε άλλες, πιο βόρειες χώρες όπως η Βουλγαρία.

Διαδρομές εισαγωγής: Φρούτα και λαχανικά, φυτά για φύτευση, κομμένα λουλούδια, λοβοί φυτών ξενιστών, από χώρες όπου υπάρχουν.

Πιθανός κίνδυνος: Η ανάλυση κινδύνου αξιολογείται ως υψηλή, λόγω του γεγονότος ότι το *C. includens* επιτίθεται σε ένα ευρύ φάσμα ξενιστών που καλλιεργούνται στις χώρες της περιοχής. Εάν το έντομο εισαχθεί, θα είναι σε θέση να διαχειμάσει σε χώρες της Μεσογείου και να μεταναστεύσει βόρεια.

***Spodoptera ornithogalli* (Lepidoptera: Noctuidae) («κίτρινη-ριγέ στρατιώτιδα»)**

Φυτά ξενιστές: Πολυφάγο, επιτίθεται σε ένα ευρύ φάσμα φυτών όπως ντομάτα, πιπεριά, μελιτζάνα, πατάτα, καπνός, κρεμμύδι, φυστίκι, οικογένεια Brassicaceae, Cucurbitaceae, βαμβάκι, λινάρι, ρύζι, αραβόσιτος, φασόλι, μπιζέλι, σόγια, ηλίανθος, αλφάλφα, καρότο, αγγούρι, ζαχαρότευτλο, σπαράγγι.

Ζημιά: Η νυχτοπεταλούδα γεννά τα αυγά της στα φύλλα. Μετά την εκκόλαψη, τα κάμπια τρέφονται με αυτά, αλλά και με τους καρπούς της ντομάτας, της πιπεριάς, του βαμβακιού. Το έντομο νυμφώνεται στο έδαφος. Το *S. ornithogalli* αναφέρεται ως σημαντικός εχθρός στο νότιο τμήμα των ΗΠΑ σε λαχανικά: ντομάτα, πιπεριά, ψυχανθή, κολοκυθώδη, καθώς και καπνό, σόγια, αραβόσιτος, αλφάλφα.

Διάχυση: Σε μικρές αποστάσεις εξαπλώνεται με την πτήση των ενηλίκων.

Διαδρομές εισαγωγής: Σε νέες περιοχές το έντομο εισάγεται με καρπούς λαχανικών, φυτά για φύτευση, κομμένα λουλούδια φυτών ξενιστών, που προέρχονται από χώρες όπου υπάρχει το *S.*

ornithogalli.

Πιθανός κίνδυνος: Το *S. ornithogalli* επιτίθεται σε πολλές καλλιέργειες που είναι πρωταρχικής σημασίας για την Ευρώπη. Σύμφωνα με τη μελέτη του Ευρωπαϊκού και Μεσογειακού Οργανισμού Προστασίας των Φυτών (EPPO), υπάρχει υψηλός κίνδυνος εισαγωγής του εντόμου στην περιοχή. Δεν μπορεί να διαχειμάσει στο βορρά, αλλά κατά τη διάρκεια της περιόδου καλλιέργειας μπορεί να εξαπλωθεί και να εγκατασταθεί σε θερμοκήπια.

***Heliothis virescens* (Lepidoptera: Noctuidae) (σκώρος του καπνού)**

Το *H. virescens* είναι πολυφάγο και επιτίθεται σε 55 είδη από 14 οικογένειες. Ντομάτα, καπνός, πατάτα, βαμβάκι, ψυχανθή, αραβόσιτος, πιπεριά, μαρούλι, αραβόσιτος, καθώς και λουλούδια όπως γεράνι, αγέρατουμ, χρυσάνθεμο, γαρδένια, πετούνια, λουίζα, ζίννια και άλλα.

Ζημιά: Οι θηλυκές νυχτοπεταλούδες γεννούν τα αυγά τους στα ανθοφόρα ή καρποφόρα μέρη του φυτού και τα εκκολαφθέντα κάμπια τρέφονται με φύλλα, άνθη και καρπούς. Τα κάμπια καταστρέφουν ή εξολοθρεύουν τα μπουμπούκια και τα άνθη, μπορεί να εισχωρήσουν στους καρπούς και να τραφούν με τους σπόρους. Νυμφώνονται στο έδαφος. Το έντομο προκαλεί σημαντική ζημιά στη ντομάτα, τον καπνό, το βαμβάκι και τον αραβόσιτο.

Διάχυση: Οι νυχτοπεταλούδες μπορούν να πετάξουν σε μεγάλες αποστάσεις. Στη Βόρεια Αμερική το έντομο διαχειμάζει στα νότια μέρη και το καλοκαίρι εξαπλώνεται βόρεια μέσω της πτήσης των νυχτοπεταλούδων.

Διαδρομές εισαγωγής: Καρποί λαχανικών, φυτά για φύτευση, κομμένα λουλούδια, έδαφος από χώρες όπου υπάρχει το *H. virescens*.

Πιθανός κίνδυνος: Η ντομάτα και τα άλλα φυτά ξενιστές είναι σημαντικές καλλιέργειες για την Ευρώπη. Σύμφωνα με τη μελέτη του Ευρωπαϊκού και Μεσογειακού Οργανισμού Προστασίας των Φυτών (EPPO), οι κλιματικές συνθήκες είναι κατάλληλες και ο κίνδυνος εισαγωγής του εντόμου είναι υψηλός, ειδικά για τα νότια τμήματα της περιοχής, όπου μπορεί να διαχειμάσει.